

Értjük a tréfát, de...

Nagyon szerencsétlen ember az, akinek nincsen humorérzéke. De sem a humoristának, sem pedig a szerkesztőnek nem árt tudnia, hogy vannak témák, amelyekkel kapcsolatosan nem illik humorizálni. Nem illik azért, mert a mód és a hang a hívó, vallásos embert nemcsak zavarja, hanem bántja is. (Az elmúlt évtizedekben történetek után talán még az is megérthető, hogy a hívők fokozottan érzékenyek ezen a téren!) Egyértelműen azt írtam, hogy nem illik, nem pedig azt, hogy nem szabad. Mert egy ateistának vagy nem vallásos embernek „jó poén” lehet Istent úgy emlegetni, mint azt *Hátori Róbert* teszi a Délmagyarország 1990. december 29-ei szombati számának a *Gonosz című írásában*. Itt ezt olvashattuk: „(Az Úr) *Eppen rablultit járt Jézussal és a Szentlélekkel, nektáros üvegek álltak közöttük félig, vagy teljesen üresen, emiatt érthetően nem örült a zavarásnak...*”

Ugyanez a szöveg a hívő emberben nagyon komoly visszatetszést kelt. Mert ez bizony a legvaskosabb istenkáromlás. Ezt a hangot megengedhette magának Csokonai az olimposzi istenekkel kapcsolatosan. De akinek van valami fogalma a zsidók, a keresztények és a mohamedánok Istenéről és aki hallott már valamit a Tízparancsolatról, az nem merne volna ezeket a szavakat papírra vetni, vagy publikálni.

Lehet hivatkozni a lelkiismereti szabadságra: mindenki úgy gondolkodik Istenről, amint jónak látja és ahogyan világnézete és meggyőződése diktálja: És lehet hivatkozni a sajtószabadságra:

mindenki azt publikál, amit kellő mérlegelés után publikálni óhajt. Legfeljebb azon lehetne elmélkedni, célszerű-e azt durva hangon gyalázni, ami sokak számára a legnagyobb és leg-szentebb?

A régiek mondtak valami ilyesfélét: „*Quidquid agas, prudenter age et respice finem.*” azaz magyarul: „*Bármit teszel, okosan tedd, és nézd a végét is.*” Ezt Arany János költői formában a Toldiban így fejezte ki: „*Repül a nehéz kő, ki tudja hol áll meg, ki tudja, hol áll meg, kit hogyan talál meg?*”

Nem vitatkozunk azon, hogy hány hívő ember van a Délmagyarország olvasói között. De hogy van, nem kevés, az nem is lehet vita tárgya. És azokat ez a hang fölöttébb kellemetlenül „találja meg”. Túlontúl elég hallgatniuk a mindennapi életben, sőt még a tömegtájékoztató eszközökben is a sok istenkáromlást és a trágárságot. Az, hogy mindezt a humor köntösébe öltöztetik, mit sem változtat a lényegen. Csak annyit mondhatunk, hogy köszönjük szépen, de nem kérünk belőle...

A szelíd Jézus annak idején nagyon kemény szavakkal ítélte el azokat, akik a kicsinyeket megbotránkoztatják. Vagyis azokat, akik a kor vagy a lelkiület szerint gyermekek lelkében rombolnak. Nem hiszem, hogy amit Jézus ezzel kapcsolatban mondott, azt hiába mondta volna.

Katona Nándor
plébános

Kereskedők háborúja – még egyszer

A Délmagyarország 1990. december 12–13–14–15-ei számaiban, a harmadik oldalon cikksorozat jelent meg „*Kereskedők háborúja*” címen.

A cikksorozat a következő, nem kellően ellenőrzött, a valóságnak meg nem felelő, téves közléseket tartalmaz.

A cikk nem konkretizálta, hogy név szerint kik azok a vezetők, akik hatalmukat a vállalkozói világba át akarják menteni, így ez a vállalat minden vezetőjére sértést tartalmaz, megalapozatlanul.

Nem volt kellően átgondolt az **ELROMLOTT A SZAVAZÓGÉP** alcím megfogalmazása, mert ebből az következik, hogy valamiféle mindent megszavazó testület volt korábban az Elelmizerkisker. V. Vállalati Tanácsa, ez pedig nem igaz, a vállalati tanács mindig és mindent alapos megfontolás után döntött el.

Helyt adott a cikk *dr. Csoma Lajos* azon nyilatkozatának, miszerint a privatizációs törvénytervezetet a vállalati tanács elnöke „legendás kapcsolatai” útján tudta megszerezni, és a cikkből az tűnik ki, hogy a törvénytervezet megszerzése valamifajta indokolatlan előnyt jelentett. E nyilatkozat megjelentetése tévedés volt, mert a kereskedelmi vállalatok igazgatói külön kérelem nélkül észrevételre a Kereskedelmi Kamarától megkapták a tervezeteket.

Ugyancsak téves az úgynevezett olyan összefüggésben történő beállítás, hogy a sikertelen hatalomátmentési kísérletet a Honestus Kft. nyakába igyekezett a vállalat varrni. E tekintetben tájékoztatni kell az olvasókat arról, hogy a Csongrád Megyei Cégbíróóság a Honestus Kft. cégbejegyzését megtagadta, mert tevékenységét jogszabályellenesnek találta.

Nem jártak el kellő körültekintéssel akkor sem, amikor *dr. Csoma Lajos* szerepét nem tisztázták nyilatkozatának rögzítése előtt, ugyanis jogi képviselőként a cégbíróóságon ő nincs bejegyezve, így a Honestus képviselői is vitatható nyilatkozattal jogosultsága. Az Elikor Vállalatnál pedig nevezett semmiféle kapcsolatban nem áll, így a vállalat belső ügyeiről nem volt jogosult nyilatkozatokat tenni.

Cikkük helyt adott *Berek Tiborné* azon nyilatkozatának, amely azt tartalmazta, hogy a zárt alapítású részvénytársaság alkalmas a hatalomátmentésre. Ez a közlés téves, mert a zárt vagy nyílt alapítás teljesen egyforma részvénytársaságot eredményez, így egyik sem alkalmasabb a másiknál a hatalomátmentésre

Antalik József nyilatkozataként közli a cikk, hogy a vállalati tanács elnöke erőltette keresztül a vállalatitanács-ülésem az igazgató fizetésének elfogadását. Megjelent, hogy csak egy szavazaton mulott a fizetés megszavazása. Ez az állítás is téves, mert nem a vállalati tanács elnöke terjesztette elő az igazgató fizetés-emelését, és nem egy szavazaton mulott a fizetésemelés megszavazása, hanem a 23 vt-tagból öt szavazott a fizetésemelés ellen, jelentős többség mellette.

Helyt adott a cikk *Marosi Gusztáv* azon nyilatkozatának, hogy a prémiumokat teljesen önkényesen osztogatták egymás között a vállalat központjában. Ez a közlés téves, mert csak a vállalat igazgatója volt jogosult prémiumot kitűzni és egymás közötti prémiosztogatásra a vállalatnál nem kerülhetett sor. *Marosi Gusztáv* nyilatkozataként az is megjelent, hogy ő azért maradt ki az új vállalati tanács összetételéből, mert felszólalt az igazgató prémiuma ellen. Ez a közlés ugyancsak téves volt, mert *Marosi Gusztáv* azért nem került be az új vállalati tanácsba, mivel szerződésesbolt-vezetőként a vállalatnál fennálló munkaviszonya szünetelt, így nem lehetett a vállalati tanács tagja.

Szerkesztőségünk a fentieket megvizsgálta, megállapította, hogy a fenti írásban közöltek a valóságnak megfelelnek, tévedéseinkért dr. Ascher Alicétől és olvasóinktól elnézést kérünk.

DLUSZTUS IMRE
főszerkesztő

A Délmagyarország főszerkesztőjének Dlusztus Imre úrnak és Rafai Gábor rovatvezető úrnak

TISZTELT FŐSZERKESZTŐ ÚR!

TISZTELT ROVATVEZETŐ ÚR!

A lap 1990. december hó 12-ei, 13-ai, 14-ei és 15-ei számában „*Kereskedők háborúja*” címmel cikksorozat jelent meg. A cikksorozatban foglaltakkal kapcsolatosan megerősítjük, hogy az abban foglalt nyilatkozataink a valóságnak megfelelnek, azok tilzásokat nem tartalmaznak. Bármikor készek vagyunk arra, hogy bíróság előtt ugyanezen véleményünket szükség esetén kifejtjük.

Szeged, 1990. december 22.

Tisztelettel:

Berek Tiborné
Antalik József
Dr. Csoma Lajos
Marosi Gusztáv
Dobó Imre

Vonat a sötétben

Időpont: este fél kilenc körül.

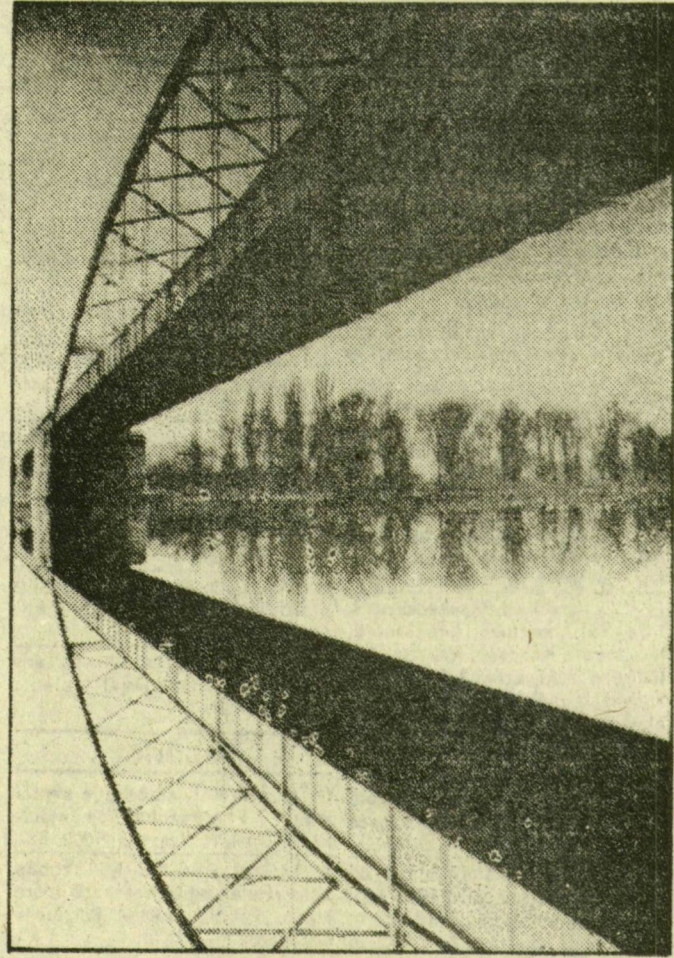
Helyszín: hódmezővásárhelyi vasúti átjáró. A fényserompó – természetesen – piros. Elhúz a csabai személyvonat, s szemem tágra nyílik a csodálkozástól. Bárhogy erőlködöm, a hat kocsiból álló szerelvényen nem bírok tíz emberrel többet megszámolni. Csak tíz ember utazik a vonaton. (S ebben a személyzet is benne van.) Töröm a fejem értelmes magyarázaton.

Lehet, hogy a vonatra helyjegy váltása kötelező, s ez a pár ember épp hat különálló kocsiba vett helyjegyet. Lehet, hogy nemzetiségi ellentétek feszülnek az utasok között. Az első kocsiban mondjuk üzég, a másodikban türkmén, a harmadikban csecsen, a negyedikben örmény, az ötödikben meg mondjuk azerbajdzsán vendégeink utaznak. A magyarok meg külön a hatodikban. Hiszen Kelet felől jött a vonat.

Lehet, hogy magas rangú államfő utazik az éjszakában, s rangjának kijár a hat kocsit. No persze az is lehet, hogy Orosházán kb. négyszázan szálltak már.

Rövid tételődés után az összes lehetőséget elvettem. A vonat pedig elhúz az éjszakában. Ekkor eszembe villan egy másik kép. A fő-fő illetékes úr a Híradóban éppen bejelenti a vonatjegy árának 80 százalékos emelését, s panaszkodik: veszteségesen üzemelnek. Kezdem érteni, azaz nem érteni. Ha tíz emberért érdemes hat személyvagont elindítani, akkor miért veszteségesek? Ha nem érdemes, akkor meg miért csinálják?

Takács Viktor

Tükröződés

Nagy László felvétele

Nyelvtanfolyamok

Újra indítja közismerten olcsó nyelvtanfolyamait a JATE szabadegyetem. A több tagozatú nyelvtanítás újdonsága, hogy bevezetik a csökkentett óraszámú nyelvet tanulni akarók tagozatát is. Emellett az elmúlt évhez hasonlóan az általános iskolás gyerekeknek továbbra is szerveznek kurzusokat. Az állami nyelvvizsgára készülőkre részére indul a PREX elnevezésű, négyhetes, napi 4 órás, rendszerező, az iskolai vizsgára készülőknél pedig a tanév végén egy kéthetes, napi 6 órás tanfolyam. A vállalatok igényei szerint munkahelyi, kihelyezett oktatást is vállalnak.

A nyár elején 10–18 év közötti gyerekeknek bentlakásos nyelvi táborokat szerveznek, az anyagi lehetőségeiktől függően 8, vagy 10 napra. Új profiljuk, hogy cégeknek, magánszemélyeknek tolmácsolást, fordítást vállalnak rövid határidővel.

Az iroda új helyre költözött, aminek címe: Tisza Lajos körút 95. (a volt Irinyi kollégium épülete), I. emelet. Pontosabb információkat itt, illetve a 10-129-es telefonszámon kaphatnak az érdeklődők. Jelentkezni a január 28-ával kezdődő héten lehet.

Rózsák és tövisek

Pupi perei

Jó érzésű emberek kedvükre gyönyörködhetnek a Baross utcai rózsák szépségében. Pelyhelő nyárfák helyébe ültették a tövikeket, s a virágoskertnek a tömbház minden lakója egyformán örült, tett is érte valamit. A legkitartóbb kertésznek Pupi bizonyult.

„Mindenkinek van keresztje, amit cipelhet az utolsó leheléig. Az enyém látszik. Itt csúfoskodik a hátamon. Ezért az én keresztm nehezebb...” Nem nő a rózsátón annyi túske, ahány Pupi lelkében sarjadt. De mint a pompás királyi virágot a tuskék, őt is védtek az övéi a viszolygástól. A fintoroktól, a csúfondáros tréfáktól megannyi megalázó, kiszolgáltatott helyzetében. Hiszen nem lehet nem észre venni a városi betontengerben illatozó rózsakertet, meg kell állni, nézegetni, csodálni... ahogy észre kell venni a hibát a fogyatékos emberen.

„Nem ilyennek születtem. Egy közelben becsapódott bomba vágott a falhoz ifjú lánykoromban. Hónapokig tartó fekvés után újra tanultam járni. Lábra álltam, de ilyen maradtam. Pici, hajlott hátú, púpos, nyomorék. A Pupi. A föl nőttek könnyebben elfogadnak, sajnálatból. Látnom, rögtön a nyomorékságomat veszik észre. Zavarba jönnek, mit is mondjanak, hogyan is viselkedjenek. Csak a részegek nem dilemmáznak. Meg az unatkozó gyerekek. Azok nagyon gonoszak tudnak lenni.”

A rózsák, a virágok egyre fontosabbá váltak az idős

asszonyoknak. Egész életében a lemondást tanulta. Sóvárogva nézegette a cipőboltok kirakatát, mert neki nem volt való a túsarkú körömcipő. A ruhákon is mindig igazítani kellett, és nagy merészséget gyűjtött, amikor frizurát akart. Viszont a helyeken, ahol szolgált, nagyon elégedettek voltak vele. Neveket sorol, kérdezem meg őket, ha neki nem hiszem. Most már nyugdíjas. A virágoktól nem függ a kenyere. Kedvtelésből kertészkedik. Öregén, fáradtan, nyomorékon is érzi, fontos, amit tesz, van látszata, eredménye.

„A lakók örültek, hogy gondozzuk a virágokat, tisztán, rendezetten tartjuk a ház elejét. Még festéket is vásároltunk, lefestettük a padokat. Amikor a vízdíjat fölemelték, a Tisza Lakásfenntartó Szövetkezetének autómossás címén külön díjat, 300 forintot fizettem, hogy továbbra is locsolhassam a virágokat. Ezt az elnök tudatta is a tagokkal.”

Ahogy drágult minden, a virágok, a rend, a tisztaság egyre kevésbé lett fontos. Pupiból – mert neki meg egyre inkább azzá vált – hepciáskodó vénasszony lett. Nem átalotta papucsát dobni a virágokat görönggyel diboló gyerekek után.

„Tavaly nyáron olyan szép volt a ház eleje. Kiültem a padra, órákig gyönyörködtem, nagyon féltettem, óvtam minden egyes szálát. Szinte fájt, amikor az egyik szomszéd unokái kövel célozták a virágokat.”

Ekkor kezdődött a vég nélküli vita, veszekedés. Mindenki védte a magáét, ahogy tudta. Pupi alulmaradt. Kora ősszel ezer forintba büntette a városi tanács, ahol a haragosa följelentette. A szabálysértési tárgyaláson nem esett szó a virágokról, csak a rágalmakról. Elhangzottak-e, vagy sem a becsületsértő kifejezések, ez volt a kérdés. „Tudja, ez szerintem olyan dolog, ha én megyek előbb, én teszek följelentést, nem én fizetem az ezer forintot. De engem annyit vernek már szóval, eszembe se jutott, hogy emiatt a törvényhez forduljak.”

Azóta is mérgesedik a harag. Ki kezd, ki folytatja, ki végzi a veszekedéseket? Mikor, miért csattant föl az egyik, a másik? Nagy kövekkel ki törte be Pupi ablakát? Voltak persze célt tévesztett „lövedékek”, amelyek mások üvegjét is összeszúrták, amiért is sokasodnak a haragosok. És megtörtént már az első lépcsőházi vereség is. A bíróság békéltető tárgyalása eredménytelenül zárult, illetve azzal, hogy nem békülnek, tart a háború.

Sok idő van még tavaszig. Lesz-e, aki kitakarja a rózsátöveket? Fényképezik-e még valaha is arra járó idegenek a virágoskertet a Baross utca 4. előtt?